

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
20:35	19:55	18:56	תל אביב
20:39	19:57	18:54	ירושלים
20:35	19:55	18:56	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

אמונת חכמים

אחד המראות המלבבים המלווים את עם ישראל מאז היותו לעם, הוא המראה של המוני בית ישראל העולים ובאים במעונותיהם של רבנים וצדיקים, משתוקקים לראות, לשמוע, להתברך, לקבל עצה טובה. מכל ערי הארץ בכל מקומות מושבותיהם, נוהרים יהודים למורי דרכם ומאירי נתיבותיהם. גם כשהדבר כרוך בנסיעות ארוכות, או מצריך מאמץ רב - בכל זאת, אלפים אלפים עומדים בתור, מבקשים להיכנס, ממתנינים שעות, מבקשים להיכנס, לדבר, לראות, לשמוע, לקבל.

הדבר מרגש, המחזה מעורר התפעלות: אנשים חכמים ונבונים, שמים את כל הבנתם בצד, מדלגים באלגנטיות מעל תבונתם האישית, ומבקשים לשמוע דעה אחרת - נותנים לה להכריע. לא מעט פעמים, ודווקא בצמתים מכריעים וגורליים, יהודים מקבלים חוות דעת מנומקות מאנשי מקצוע מובחרים - אך לא מחליטים על פיהם. הם מסכמים את כל המידע - ועולים לשאול את רבם ומאורם, והוא המכריע בעבורם.

זה מחייב התבוננות, מעורר שאלה: מהו אותו כח, שמושך את כולנו לבתי רבותינו? מהו אותו קסם מגנטי נדיר, שמעמיד את האנשים בתור לפני דלתו של רבם? מה עומד מאחורי ביטול הדעה האישית לחלוטין, לטובת האזנה וציות לדעת תורה?!

פרשת השבוע מגלה את הסוד הזה, חושפת את כוחה של אמונת צדיקים. 'אמונת צדיקים' - זהו מושג מרומם, שתי מילים שמקפלות בתוכן את מקור האנרגיה של העם היהודי, למרות כל מה שעובר עליו, למרות ההתמודדויות המשתרגות על צווארו, על אף כל הקשיים שהם מנת חלקו - ברוחניות כמו בגשמיות.

אמונת צדיקים, ההקשבה למאורי הדור, הציות המוחלט להוראות המתקבלות מגבוה, ההליכה העיוורת אחר ההנחיות אותן אנו מקבלים מרבותינו - הם שעומדים לנו, מיישרים את דרכנו, נותנים לנו את הכח לעבור, להחזיק מעמד, ולהמשיך קדימה בעוז ובעוצמה. כי כשהכל אבוד, כשהבלבול גובר, כשהאופק נראה חשוך!

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש ה"ש"ב והמוסדות

למה קיבלת נשמה

הקב"ה נתן לנו נשמה קדושה כדי שנצחצח אותה ונעלה איתה למעלות גדולות!

ושואל אותי, שמעת מה קרה? אני בא לבית שלו כדי ללכת איתו לעו"ד, ואני רואה מודעת פטירה... הוא לא הספיק לתרום ונפטר! גם לתרום צריך זכות! לכן כתוב בספרים לעולם לא ידור אדם לתת צדקה, כמאמרם ז"ל הנודר נקרא חוטא. יש כאלה שמביאים את הכסף לגבאי ביום שישי, אם יתרום בשבת, אולי לא יזכה לשלם עד מוצאי שבת? יש כאלה ששמים את המטבע בתוך החריץ ואז נודרים, גם אם ימות הכסף יהיה בצדקה. כי לא ידע האדם את עיתו כדגים הנאחזים במצודה..

אדם לא יודע מה יהיה איתו! כתוב בזוהר הקדוש: **"כשאדם יוצא מביטו יש עליו דין והוא לא יודע אם הוא ישוב לבית או לא"** - אדם לא יודע מה יהיה איתו בעוד חמש דקות! איך לא נפחד? איך לא נרעד? איך לא נאמר סליחות בהתעוררות?! בדמעות! שנה שלמה עשה עבירות, האם הוא זוכר את העבירות שעשה? כמה התעוררות צריך להשקיע בסליחות, ולתקן מעשיו.

בורא העולם נותן לאדם נשמה קדושה, כדי שישקיע אותה פה בעולם, יעשה בה תורה ומצוות יקדש אותה ויצחצח ויאיר אותה. נניח שתינוק נולד חי שמונים שנה לא עושה לא מצוות ולא עבירות, - לא מציאותי - הוא יעלה זך וטהור כמו שירד לעולם. אומר החפץ חיים הרי שהוא יענש על כך!

בורא העולם יאמר: **לשם כן הודתי אותך? לשם כן קיבלת נשמה קדושה וטהורה מן העליונים?** תאיר אותה, תזכך אותה כנשמת הצדיקים! יכולת להרים אותה עד אין סוף להתענג על ה' בצחצחות, ולזכות לנצח נצחים! למה ירדת? להיות כמו שהיית? הייתי משאיר אותך למעלה!! אומר החפץ חיים, אם זה המצב כשהנשמה חוזרת כמו שהייתה, נקיה טהורה, אך ללא תוספת אורה, מה נענה אם תחזור מטונפת בעפר?!

אומר הקב"ה: נתתי לכם נשמה קדושה חלק אלוך ממעל, תקדשו אותה. לכל הפחות אלו תטמאו אותה!! במטו מנייכ! בני! אל תחזירו את הנשמה מטונפת, תחזירו אותה זכה וברורה, בעמל התורה, תרימו אותה לדרגות עליונות. לפני יום הדין אנו, יום שיחליטו מי יחיה ומי ימות, כמה צריך לפחד מראש השנה הבעל"ט! לקבל קבלות וחיוקים בשבת ברכת המזון לימוד התורה בלי ויתורים.

שבת שלום!

ודש אלול הוא חודש שצריך לצאת משגרת החיים הרגילה, אני לדודי ודודי לי. וכי תזבחו זבח תודה לד', לרצונכם תזבחו, תזבחו את רצונותיכם! רבוש"ע! לך קלי תשוקתי, אין לי רצונות משלי! לבדוק את המעשים שלנו, לבדוק את התפילין, לבדוק את קיום התורה והמצוות. נתנו לך צ'אנס שנה לחזור בתשובה, מי אמר שייטנו לך עוד שנה?! נשוב בתשובה שלמה ונזכה לעבדו בלב שלם.

אדם שנה לא התקלה, היה במוסך, גועל נפש, איזו הרגשה נוראה. כשהוא נכנס להתרחץ איזו שמחה גדולה! **שנה שלמה התלכלכתי בעבירה, כיפור זה רחיצה לנשמה, איזה טוהר! איזה אושר! לא נרוץ?!**

היכן שאני הולך, אומרים לי אנשים הצלת את החיים שלי, כולם שמחים. אין מי שאומר לי חבל. פעם ניגש אלי אברך, אמר לי פעמיים הצלת את החיים שלי. הוא הסביר. הייתי שומע אותך דרך האתרים, בזכותך חזרתי בתשובה ונעשיתי בן תורה. פעם שנייה, הייתי ליד ההגה, נרדמתי, והנה אני שומע אותך מתוך הדיסק צועק, התעוררתי. הצלת אותי שוב...

התביעה היא גדולה, כי השערים פתוחים עכשיו. וכפי שאמרנו, אם בשיבות שלומדים כל השנה יומם ולילה, מרבים עתה בתפילות ובקבלות וחיוקים, החלטות טובות תפילות וסליחות. אם כך בני תורה, כמה מי שאינו בן תורה צריך להתחזק.

תארו לעצמכם, אלפי הרוגים, אלפי פצועים, נכים. אם היה בא נביא ומספר לנו שלושים יום קודם, עתידה להיות מלחמה וכך וכך יהיה, איזה אמה שיש לה ילד בחזית לא היתה בוכה ומתפללת. יום כיפור הוא חמור ממלחמה! **הכל נגזר ביום הדין, לא הנחש ממיט אלא החטא ממית, וזה דין לחיי נצח!** צריכים לרעוד מפחד, כך צריכים להרגיש. אין אפשר להיות אדישים?

פעם אמר לי יהודי, עליתי מעירק העלת יאתי ארגזים מלאים זהב, יש לו מגרשים ובניינים בכל הארץ, אבל כל הילדים שלו חילונים, מה יש לו מזה. ניסיתי לדבר איתו על הישיבה ולא הצלחתי, יום אחד הוא נפטר. כמה הוא אוכל את הלב בעולם העליון! מה יש לו מכל הבניינים! הבנים חילונים, בכסף שלו עושים עבירות.

צריך זכות לתת. מעשה שהיה כאן, ניגש אלי יהודי בפרדס כץ, אמר לי יש לי דירה שלושה חדרים אני רוצה לתרום אותה לישיבה. אמרתי למזכיר הרב קוקה, מחר תפנה אליו תלכו יחד לעו"ד. המזכיר בא אלי למחרת,

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל זום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ההקדשה השבועית

הצאים גם אתם להקדיש אלפי ענפים לאור הפרשה!

להצלתכם או לעלי יקרפתם?

התקשרו עכשיו: 08-64-60-208

לירושלם
יידן חיה בת הדס יוסי בן הלן צורי בן רחל דיזיה בת חוה

לירושלם
בנימין בן חסיה אילון בן חוה ספיר בת נעליה לילך בת עליזה

להצלתכם
אסף בן חיה רועי בן דינה אלעד בן עונה אילון בן יודנה

ליריחי נשמות
שלמה בן ג'ון סג'לית בת חנה חן בן חיה שמעון בן יילנה יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

אירוח מציל חיים

כל שביכולתי, אך גיליתי שהגזירה התומה וסגורה, ולכן שלחתי את האשה בלי להבטיח דבר, כי באמת לא ראיתי מוצא...

ואז, החלטתי שיש עוד נשק שלא השתמשתי בו למענה. בחרתי לצאת ולהתארח אצל יהודי כלשהו, שידעתי כי יארחני בשמחה ובכבוד מלכים. רציתי לזכות יהודי במצוות הכנסת אורחים, כי כשיהודי מקיים בי מצוות הכנסת אורחים – אני הופך לכלי המצוה שלו, אני הופך לחלק מרכזי בקיום המצוה, וממילא הדבר מעניק לי כוחות ויכולות שלא היו לי קודם לכן...

ואכן, אמר הרבי בחיך מתרחב, 'משבשתי הביתה אחרי האירוח, כשאני חלק ממצוה וכלי קודש של ממש בזכות הכנסת האורחים שנהגו בי, היו לי כוחות אחרים, נעלים ועוצמתיים יותר... הפעלתי אותם כדי לפעול ישועה עבורה, השתמשתי בכח המצוה שננסך בי בעת הכנסת האורחים, כדי להעביר עליה לרפואתה, ולפעול עבורה ישועה ברורה ומובטחת!'

ככל הסיפור הזה, סיפר הרב טויסיג למארחיו, וכשסיים אמר: 'קטונתי מלברך, אך אם זכיתם לקיים בי מצות הכנסת אורחים, לא אני הוא המברך, אלא המצוה הפועמת בי, הכנסת האורחים שהטמעתם בחלבי ודמי, ובה יש את הכח לברך ולפעול ישועה. וכך אכן יקרה בעזרת השם, התחזקו נא והמשיכו להתפלל, ובזכות מצות הכנסת אורחים – יזכה בנכם ברפואה שלימה, יאריך ימים בטוב ובנעימים, ואל תשכחו להזמין אותי לשמחות שיערוך בעזרת השם...' – סיים בחיך רחב ומאיר...

בני הזוג התרגשו לשמוע את הדברים, ובעיקר - התחזקו והתעודדו כי בזכות המצוה יזכה בנם לרפואה שלימה. הם הבטיחו להתקשר ולעדכן, וכך אכן עשו.

כמה חודשים חלפו, ולפתע - זמירות חדשות בפי הרופאים. הם החלו לרמוז על עתיד אופטימי, התחילו לדבר על נסיגת המחלה. עם כל שבוע שחלף - הלכו הסימנים החיוביים והתרבו, המחלה נסוגה לאחור, הגוף התחדש בתאים בריאים ומחודשים, ומצבו של הבן הלך והשתפר...

היתה זו התפתחות נדירה, 'נס רפואי' של ממש. ההורים הנרגשים שמעו את הבשורות הטובות, כמעט יצאו בריקוד בתוככי חדר הרופא, עיניהם זלגו דמעות שמחה ונפשם כלתה בהודאה נרגשת לבורא רפואות. מהר מאוד נזכרו כי לא מזמן התברכו במצות הכנסת אורחים, והיא שהביאה את ברכת ה' וישועתו במעונם...

בהתרגשות אין קץ, התקשרו אל הרב טויסיג ועדכנו אותו בבשורות הטובות. מאז ועד היום, כמעט תשע שנים, ברכת הכנסת האורחים ממשכה להוכיח את עצמה מעל ומעבר למשוער, והרב טויסיג מספר כי לא מזמן הזומן להשתתף בשמחה שערך אותו אב צעיר, לרגל הולדת בתו החמישית...

הבה נעמיד את הסיפור הזה לנגד עינינו ונזכור, שאם נזדמנה לנו מצוה כזאת - נתנו לנו הזדמנות להתברך, נעניקו לנו משמים מתנה, כרטיס זוכה לברכת שמים וישועת ה'. ברגע זה אנו ניצבים בפני הזדמנות שעשויה להיות הזדמנות חיינו, ומשמים מצפים שנאמר כן, נשוח ונשמח במצוה האהובה, ונפתח את ביתנו לאורחים ולברכת הבורא.

יהודי נקרע לנוכח הצרה האיומה. הוא נשא את עיניו הקדושות לעבר האופק, והשתתה זמן ממושך. אחר כך נאנח, עיניו התכסו בשרעפים, והוא שב ונאנח. 'אינני יודע מה לומר', אמר לבסוף, 'המתיני נא ונראה כיצד אוכל לעזור לך...'

האשה יצאה מהחדר, כאובה ובוכיה. היא התיישבה על ספסל בעזרת הנשים, והמתינה כמצוות הרבי, עד שיקראנה שנית. בינתיים, הורה הרבי לגבאיו להיערך לנסיעה, כי עליו לצאת לדרך אל יהודי פלוני.

בתוך זמן קצר, יצאו הרבי ומלווי לדרכם, והגיעו לביתו של יהודי טוב וחס, שהכיר את הרבי אך היה מופתע מאוד מהביקור הלא צפוי. 'שלום עליכם', אמר האיש עם פתיחת הדלת, כשרק עיניו המתעגלות בתדהמות מסגירות את ההפתעה שהוא נתון בה. 'הרבי הגיע עד אלי? לכבוד גדול עבורי. האם הרבי זקוק למשהו?'

כן, השיב הרבי קצרות, 'חפץ אני להתארח אצלך, נסעתי לדרסי, ועתה עליי לאכול את ארוחת הצהריים. האם תואיל להכניסני לביתך כאורחך?' היהודי הסכים מיד, ובשמחה גלויה... איזו זכות הזדמנה לפני, איזה אושר הרבי הקדוש בכבודו ובעצמו מבקש להתארח אצלך? היש זכות גדולה מזו?

חיש ערך את השולחן, והביא לפני הרבי לחמים מעולים, בשר ודגים, משקאות טובים, כסעודת שלמה בשעתו... כשהתרוצץ והמגשים העמוסים בידי, לא היה מאושר ממנו, עיניו נהרו ופניו קרנו. אשריו שזכה שהרבי בחר להתארח אצלו לארוחת הצהריים!

הרבי סיים לאכול, בירך ברכת המזון, הודה למארחו בחום, ויצא שוב לכיוון ביתו. המארח ליווה את הרבי כברת דרך, כשבתוך זמנו הוא תמיה מה הביא את הרבי להתארח אצלו, ישעה שביתו של הרבי אינו מרוחק מכאן. מה עוד שמעודו לא שמע על הנהגה כזו בבית הרבי להתארח באופן מפתיע, ובדרך כלל – בכל מסעות הרבי, מודיעים למארחים מראש... אך הוא הותיר את תמיהותיו בלב, ולבו גאה באושר על הזכות שנפלה בחלקו לארח את הרבי, תהא הסיבה אשר תהא...

הרבי החיש את צעדיו, ומיהר לכיוון ביתו. מיד כשהגיע, ביקש לקרוא לאשה הבוכיה ולבתה לחדרו, ובירך אותן ברפואה שלימה וישועה קרובה. 'בעזרת השם עוד תבריאי ותארכי ימים בטוב ובנעימים', איחל הרבי בדבקות, 'אתחזקו יחדיו כי ישועתכן קרובה, והבשרוה על נסיגת המחלה תבוא בתוך כמה ימים!' – הבטיח.

האשה יצאה בצעדים קלילים ומאושרים, תוהה על ההתפתחות המעניינת. בתחילה, הרבי לא רצה לברך, והדבר היה ניכר. הוא נשא עיניו למרחקים, התעכב זמן ממושך, אך לא בירך דבר. ואילו עתה – הרבי בירך בהתלהבות והבטיח ברורות... זה אולי מוזר, אך עבורה זה לא משנה, הן הובטחה בישועתה..., מעתה, הוקל לאם ולבתה החולה, ובדרך הביתה כבר היו צעדיהן קלים בהרבה...

אך הגבאים המופתעים, אלו נותרו המומים ותמהים, ושאלו את פי הרבי, מבקשים להבין מה קרה, מה השתנה בתוך כה שעות ואיך קשור האירוח אצל פלוני לכל הסיפור הרבי הביט במבטם התמיהה, והתרצה להסביר:

'ראו נא. כשנכנסה האשה לפני, התעמקתי בשמות שבפיתקא וניסיתי לסייע, אך גיליתי ששערי שמים נעולים בפניי. הגזירה נגורה, הבת חלתה והיתה אמורה להיפטר מהעולם, ולא ניתן לעשות דבר. ניסיתי לעשות

היה זה בבית כנסת מקומי בעיר קטנה, בשעת בוקר חורפית של אמצע כסלו תשס"ח. טללי השחר עוד היו רכים ומלטפים, ציפורים צפצפניות אך בקושי התחילו במלאכתן, וגם המניינים בבית הכנסת הקטן, היו עדיין שקטים משהו. יהודי מתושבי המקום שסיים זה עתה להתפלל וקיפל את טליתו לפני היציאה, נתקל במבטו ביהודי אחר, שנראה כמחפש אחר משהו...

'נראה כי הרב מחפש אחרי משהו', אמר היהודי המקומי לאורח, הוא הגה 'צ' רבי אהרן טויסיג שליט"א. 'ניכר כי הרב איננו מקומי, ויתכן כי הוא מחפש אחר כוס קפה להשיב נפש. האמת, שכאן בבית הכנסת אין פינת קפה, אך בביתי – תוכלו לעלות ולהתכבד בכוס קפה בשמחה. אינני גר רחוק, הנה כאן ממול', – אמר והצביע על הבנין הגבוה שמנה. 'אם יואיל הרב, נעלה לביתי, ותוכלו להתכבד בכוס קפה בשמחה רבה!'

הרב טויסיג נענה בשמחה להצעה, ובעודם פוסעים הביתה, כבר החל היהודי המארח לדבר על לבו. 'זה לא דווקא כוס קפה...' אמר בחיך נעים, 'רעייתי יותר מתשמח להציע לאורח ארוחת בוקר מלאה...' – הוסיף. אי הנעימות והמבוכה נמסו לנוכח הזדמנה החמה, והרב טויסיג עלה לביתו, אכל ארוחת בוקר, וגם בירך ברכת המזון.

רגע לפני שיצא, פנה לבעל הבית ולרעייתו והודה להם כהלכה על האירוח הנעים והחס, על הזדמנה המחוייכת ומספרות הפנים, ועל הארוחה הטובה והטעימה. ואז, בעודו פוסע לכיוון הדלת, אמר לו המארח: 'שמעתי אתכם אומרים את ברכת האורח בכוונה כה גדולה וברגש כה רב, ואני מקווה שכיוונתם גם על הצרה הנוראה שהתרגשה עלינו... אפשר לעכב את הרב לדקה?'

'בוודאי!' אמר הרב טויסיג בפנים מאירות. 'אם יש משהו שאוכל לסייע לכם, מארחי היקרים – אשמח!', אמר, והתיישב מיד על הכסא הסמוך, כשבני הזוג ניגשים אליו, ומתחילים לתאר בפניו את סאת יגונם:

'יש לנו בן, אברך צעיר ואב לשני ילדים קטנים, ממש בתחילת חייו ופריחתו... אך לפני זמן קצר חרב עלינו עולמנו, כששמענו כי הנוראה שבמחלות מקנת בגופו...' – האם השתנקה בבכי, והאב החליף אותה והמשיך לספר: 'הרופאים חזים שחורות, קוצבים לו תקופת חיים של בין שבועות לחודשים. ליבנו מתפלץ מדאגה, מתח, פחד וצער...'

הרב טויסיג הביט לרגע בבני הזוג הבוכיים, ונאנח איתם בהשתתפות. 'אוי, כמה כואב לשמוע...' נאנח שנית, 'כמה קשה למצוא חיזוק ועידוד במצבים שכאלה...' הוא השתק קמעא והוסיף מיד כשנייעור בו סיפור מזכרונו: 'אבל הבה ואספר לכם – מארחי הנכבדים – סיפור מרגש, בתקווה שיחזק את ליבכם ויעודד את מצב רוחכם...'

ההורים עשו אונם כאפרכסת, והרב טויסיג החל לספר: היה זה לפני למעלה ממאה שנים, בחצרו של הרה"ק בעל ה'שמח ישראל' מאלכסנדר זי"ע. אל חדרו של הרבי נכנסה אשה בוכיה, נושאת עמה בעגלה את בתה החולה. בפיתקא שהגישה לרבי כתבה האשה את שם בתה החולה אנושות, כשהרופאים כבר נואשו מחייה. 'רבי קדוש!', התפרצה האשה בזעקות שבה, 'הצל נא את חיי בת, אינני יכולה לראותה כן!'

הרבי הביט בפיתקא לסירוגין, ולבו הרחום האוהב כל

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

טעויות לחיים

הביטוי 'מסנן מנטלי' מתאר בחירה בעובדה או בנקודה רעה מתוך המכלול והתמקדות בה בלבד, כדוגמת מסננת שבאמצעותה הסולת הנקייה שוקעת ונעלמת, ובידינו נשארים רק הקמח הגס והלכלוך. באופן זה רואים רק את הרע ולא את הטוב, רק את הכישלונות ולא את ההצלחות. המסנן המנטלי מעוות את המציאות ומוציאה מידי פרופורציה, מאחר שהוא מתעלם מהמעלות ומהצדדים החיוביים ורואה רק את החסרונות ואת הליקויים. מפיהם של אלו שהראייה שלהם סלקטיבית ומסוננת, נשמע ביטויים כמו:

- כל החולצה שלך שחורה ומלוכלכת! (כאשר בסך הכול יש כתם אחד או שניים על החולצה).
- לא עשיתי כלום השבוע! (נכון, לא התקדמת בתפירה, אבל ערכת קניויות, וכו'... זה נקרא 'כלום'?).
- נפלת עם שכנים לא טובים! (שכן אחד הוא טיפוס קשה).
- לפעמים די בשניים או שלושה דברים שלא הצלחנו בהם מתוך עשרות הדברים שעשינו והצלחנו, כדי להרגיש שכל היום היה רע. כי כאשר מתמקדים בחיסרון ולא שמים לב למעלות, ההרגשה גרועה מאוד.
- טעות זו היא למעשה סוג של עיוות בחשיבה ממשפחת 'הכול או כלום', שכן בעקבות ההתמקדות ברע וסינון הטוב, נעשה הטוב בבחינת 'ופרח לו איש האמת', והוא כאילו אינו קיים.
- כדי שלא להבליט ולשים לפני עינינו רק את הרע והלא מצלח, עלינו להתרגל לסייג את השלילי, להגדירו ולרככו. לדוגמה:
- יש כתם שחור ובלוט על החולצה שלך.

- בתחום פלוני שהיה חשוב לי, לא התקדמתי השבוע.
- השכנים בבניין נחמדים. חבל שיש אחד שמטריד ומפריע לפעמים.

באופן זה, ההסתכלות על הטעות או על המחלוקת מקומית ועניינית, ולא מקיפה וכוללת. לכל היותר שוללים את הבעיה הנקודתית, אבל לא את כל מש סביבה.

עוד טעות שיש לאנשים: מיעוט בערכו של דבר טוב. הטעות הזאת היא טעות איננה וכואבת. האדם מפחית מערכו של הטוב, ואת הדבר הטוב שעשה הוא מחשיב כדבר שקרה במקרה. בתגובה למחמאה, למשל, הוא מגיב: "זה שום דבר" / "זה היה קל" / "אתמול במקרה למדתי את החומר" / "כולם במשפחתנו מוכשרים..." באופן זה מנטרלים כל דבר חיובי והופכים כל מעלה טובה למשהו לא משמעותי.

הבעיה עם הטעות הזאת שהיא אינה פועלת גם בכיוון ההפוך. אילו אדם שממעט בערכה של ההצלחה היה ממעט גם בערכו של הכישלון, ניהא.

ואולם בדרך כלל אנשים אלו רואים במקרה את ההצלחה, ואילו כאשר הם נכשלים או קורה להם דבר רע, הם סבורים שזה טבעי אצלם. גישתם היא: הכישלון הוא אני! ההצלחה היא טעות מקרית!

נטייה שלילית זו גורמת לפגיעה משמעותית בהערכה העצמית ומונעת מאתנו להרגיש טוב עם עצמנו גם כאשר זה מגיע לנו ואנו זכאים לטובו לעצמנו על השכם.

עיוות חשיבה זה שכיח אצל אנשים הנתונים בדיכאון ומדוכדכים והוא צובע בצבעי אפור עד שחור כל מה שצבעו לבן, חיובי וטוב.

יש שתגובותיהם אלו נובעות מן המחשבה שהודאה באמת וקבלת מחמאה נחשבות לגאווה. מחשבה זו היא טעות כואבת, כי גאווה אינה הכרת האמת, וענווה איננה הכחשת המציאות. מי שיודע לשיר יפה, למשל, אינו צריך לטעון שכל המאוזנים טועים ושכל המתפעלים מקולו לקוי שמיעה. ייתכן שמיעוט כזה בערכו של הטוב הוא כפיית טובה כלפי שמים לחילה.

אם ה' נתן לנו חכמה וכישרון והיטיב עמנו, עלינו להודות לו על כך ולהכיר בטובתו, ולא להמעיט ולגמד, לרסק ולטחון את כל הטוב עד דוק ולפזרו לכל רוח.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

הלכות ומנהגים הרב רועי גנון

הלכות סליחות וחודש אלול

מנהג הספרדים ועדות המזרח לקום באשמורת הבוקר ולומר סליחות מיום ראש חודש אלול עד יום הכיפורים, ויום ראש חודש עצמו אין לומר סליחות.

הטעם שמתחילים מראש חודש אלול סליחות, משום שמסורת בידינו שמשה רבנו אחרי חטא העגל עלה לשמים להביא את לוחות הברית השניות בראש חודש אלול וירד עם הלוחות ביום הכיפורים, וכל הארבעים יום התפלל לה' יתברך שימחל על עוון העגל וביום הכיפורים ה' יתברך אמר למשה רבנו "סלחתי כדברך", ולכן כל הארבעים יום הם ימי רחמים ורצון לכל עם ישראל וביום כיפור שה' יתברך הודיע שמחל לעם ישראל נקבע ליום מחילה וסליחה לכל העוונות והחטאים שלנו.

דורשי רשומות דרשו "אלול" ראשי תיבות אני לדודי ודודי לי, וכן על הפסוק "ומל ה' אלוהיך את לבבך ואת לבבך זרעך".

לבטל הגזירה, ומבטלים מעליו כל גזירות קשות ורעות, ומעביר מעליו כל המקטרגים והמשטינים, וטוב לאומרו בכל ימות השנה אחר תפילת שחרית, עד כאו לשוננו.

אמירת סליחות

הזמן הראוי ביותר לאמירת הסליחות הוא משעת חצות לילה ואילך, אולם אם הציבור אינם יכולים לומר הסליחות אחר חצות לילה יכולים לומר הסליחות גם בשעות בוקר המוקדמות לפני תפילת שחרית, וכן אפשר לומר הסליחות גם לפני תפילת מנחה. אולם לפני חצות לילה אסור לומר הסליחות, ולכן יחיד שנמצא בבית הכנסת שאומרים שם סליחות וי"ג מדות לפני חצות לילה לא יענה איתם ויותר טוב שיצא משם.

מי שקם בבוקר מהשניה ורוצה לומר הסליחות צריך לברך ברכות התורה לפני אמירת הסליחות.

אמירת הסליחות נועדה לעורר את האדם ולבקש סליחה על החטאים שעשה, והאדם יתן אל ליבו שעוד מעט מתקרבים ליום הדין, ולכן יפשפש במעשיו ויחזור בתשובה ויוסיף כמה שיותר מצוות ומעשים טובים, ולכן עיקר אמירת הסליחות צריכה להיות בנחת ובמיתון ובהכנעה יתירה וכמו שכתוב במשלי (פרק יח) פסוק כג' "בתחנונים ידבר רש" (המילה רש פירושו עני שאין לו כלום) ויבין את מה שמוציא מפיו ויפנים הדברים ללב כמה שיותר.

נוהגים שהכותב מכתב לחברו בחודש אלול כותב בתחילת המכתב "לשנה טובה תכתבו ותחתמו".

סגולה לתשובה

בזמן רבנו האריז"ל הקדוש בא אליו רבי משה האלשיך (שמכונה "האלשיך הקדוש" וכתב פירוש על חמישה חומשי תורה ועל המגילות) וסיפר לו שיצא לו בן לתרבות רעה ואמר לו האריז"ל הקדוש שיתפלל עליו בתפילת שמונה עשרה בברכת "השיבנו אבינו לתורתך" שיחזור בתשובה שלמה, ורבי משה אלשיך התפלל עליו ובפתאומיות חזר בנו בתשובה שלמה. ולכן בחודש אלול ובעשרת ימי תשובה נכון מאוד לכוון בתפילת שמונה עשרה בברכת "השיבנו אבינו לתורתך" להזכיר כמה משמותם של אלו שנסו מדרכי ה' ותורתו, ובפרט אם הם קרובים שיתפלל עליהם מעומק הלב.

אמירת מזמור 'לדוד ה' אורי'

בספר קצה המטה כתב שהאומר "מזמור לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא" (תהילים פרק כ"ז) מראש חודש אלול ואילך מובטח לו שיוציא ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים, ויצא במשפטו זכאי, ויצא לחיים טובים ולשלום, עד כאן לשוננו. ובספר שער תפילה לרבי יעקב רוקח הביא בשם מהר"ח הכהן שכתב בספרו שערי רחמים שכל האומר "מזמור לדוד ה' אורי וישעי" מראש חודש אלול ועד שמחת תורה אפילו אם נגזרה רעה חס ושלוש על האדם, אמירת מזמור זה יכולה

היחיד שאינו יכול סליחות עם הציבור מותר לו לומר את כל נוסח הסליחות ביחיד, חוץ מהקטעים שאומרים אותם בארמית (כגון דעני לעני) משום שרק ציבור יכולים לאומרם, וכן י"ג מידות אין היחיד רשאי לאומרו משום שזה נחשב לדבר שבקדושה וכל דבר שבקדושה (כגון קדיש קדושה וברכו) צריך עשרה אנשים כדי לאומרם, אולם אם היחיד אומר את הי"ג מידות בטעמי התורה מותר מפני שזה נחשב כקורא בתורה.

מי שקם בחצות לילה או באשמורת בוקר לפני עלות השחר, או שנשאר ער והגיע חצות לילה ואין לו זמן לומר גם סליחות וגם "תיקון חצות" עדיף לומר "תיקון חצות" שמעלתו יותר מן הסליחות.

כשאומר י"ג מידות, בתיבות ה' ה' לא יאמר אותם ביחד, אלא יאמר ה' ויפסיק מעט ואז יאמר שוב ה' וימשיך לומר את הי"ג מידות. ובזמן שאומר ה' ה' יכופף את קומתו בשחיה ולא יכרע לגמרי אלא קצת, ואין צריך להרים את העקבים של הרגלים מהקרעקע (כמו שעושים בקדושה) אלא יישר את רגליו ויאמר הי"ג מידות בכוונה.

להלכות נוספות של הרב רועי גנון
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

הרב אליהו רוטמני מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

אין מושיע בלתי

פעם אחת בקר מלך פולין בכמה עירות ובכל מקום אשר הגיע עשו לו כבוד גדול כראוי למלך, ובקר גם בעיר קטנה הסמוכה לשיבת מיר, ואמר המשגיח (הגאון רבי נתן מאיר ווהטפויגל זצ"ל) כי רק באותו עיר עשו לו כבוד אמתי וכל מה שעשו לו בכל שאר המקומות אינו כבוד אמתי.

מה עשו לו בהעיר הזאת, באמת לא עשו יותר מבשאר עירות רק אשה אחת אשר בעלה היה יושב בתפיסה, וגורלו היה למיתה השכיבה עצמה בפני מרכבת המלך ולא נתנה למרכבה לנסע, ואמרה למלך אדוני המלך בעלי נדון למיתה ואין שום אדם שבעולם שיכול לבטל את גור הדין, רק אתה אדוני המלך ואיני נותנת לך לסע עד שתמחל לבעלי ויבטל הגזרה, דבר זה שעשתה אותה אשה היה כבוד מלכות, אין כבוד שמים יותר ממי שאומר שהכל תלוי בהקדוש ברוך הוא, בידו להמית ובידו להחיות, וזהו כבוד מלכות וכל זולת זה אינו כלום.

"ויקח את בנו הבכור אשר ימלך תחתיו ויעלה עלה על החמה ויהי קצף גדול על ישראל". 'חמה' כתיב שהיה משתחוה לחמה, מיד והי קצף גדול על ישראל, אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל עובדי עבודה זרה אין מכירין כבודי לפיכך הם מורדין בי, ואתם מכירין כבודי ומורדין בי. אמר רבי מני אלולי זכות אשתו של עובדיהו כבר כלו ישראל באותה שעה שנאמר: "ואשה אחת מנשי בני הנביאים". (תנחומא כי תשא ה)

"ואשה אחת מנשי בני הנביאים צעקה אל אלישע לאמר עבדך אישי מת ואתה ידעת כי עבדך היה ירא את ה' והנשה בא לקחת את שני ילדי לו לעבדים" (מלכים ב', ד', א') ברד"ק (שם) הביא דברי התרגום:

תרגום: מאתים ששים וחמשה פעמים צוחה אשת עובדיה באפן זה ולא השגיח בה, ולא ידעה מה לעשות, עד שהלכה לבית הקברות וצעקה: ירא ה', ירא ה', ונשמע לה קול מבין המתים מי הוא ירא ה' שאת רוצה, ארבעה נקראו יראי ה' וכו', וכשהודיעו לה היכן קברו של עובדיה התפלשה בעפר שעל יד קברו, וזעקה אדוני אדוני איפה הבטחתך שהבטחת לי לפני מותך וכו'. אמר לה לכי אל אלישע במעט השמן שנשאר אצלך ויברכך בו וכו'.

אשת עובדיה קימה את ומכירים בכבודי, ידעה שהקדוש ברוך הוא ישלח לה ישועות וסמכה עליו, מה עשתה הלכה אצל קבר בעלה שיגלה לה הדרך אשר ממנו יבוא לה הישועה, והלכה אצל אלישע ויעצה איך תבוא לה ישועה.

כל זה עשתה מפני שבטחה בהקדוש ברוך הוא והאמינה שממנו תבוא לה ישועה ולא משום סבה אחרת, זהו מעין מה שאמר המשגיח שכבוד מלכות הוא מה שהראתה אותה אשה שאמרה אין עצה אחרת רק לבקש מהמלך שהכל תלוי בו, כן אשת עובדיה ידעה שהישועה תבוא מהקדוש ברוך הוא ובטחה בו ועשתה כל מה שעשתה בבטחון, וזה הזכות שאמרו במדרש אלולי אותו זכות של אשת עובדיה לא נשתיר משונאיהם של ישראל, הזכות היא דבר זה שהראתה כבוד מלכות שמים. (קובץ שיחות לגר"ר ווהטפויגל זצ"ל ח"ד פרשת כי תשא)

עכבר קטן

שם אלא נחש, בו ברגע שנטלתו בידה הכישה בלשונו החלקקה. למגינת לב, הרעיה היקרה נפלה למשכב, בני המשפחה המורחבת פקדו את מעונה, והבעל המסור נצרך לשחוט את הכבש... בכדי לכבדם בארוחה דשנה.

לאחר מספר ימים ציוה הרופא להכין עבור החולה מרק עם עוף, נשחטה אף התרנגולת... לאחר תקופה ממושכת של טיפול מסור, הבריאה האשה בשעה טובה... החליטו בני הזוג לערוך סעודת הודיה להשי"ת, ועל כן נמנו וגמרו לשחוט גם את הפרה... והעכבר: ידע את כל אשר נעשה, השקיף ממאורתו וחייך...

משל מעניין, הא? אולם מסר עמוק טמון בחובו, כשאדם מכבד את אשתו שורה הברכה והשמחה בביתו, ועוד מעלות טובות ונשגבות, וכמו שאמרו חז"ל (בבא מציעא נט). אין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, ולכאורה אין זה קשור אחד לשני, בין הברכה לבין כבוד האשה, אך אחת יש לידע את שגילו לנו רבותינו כי כל המערכת תלויה בכך.

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

לפני המון שנים בארץ רחוקה, חי לו עכבר קטן, אי שם בהודו הרחוקה, בבית קטן בעיירה קסומה וכו'

לענייננו... יום אחד גילה מיודענו העכבר כי בעלת הבית נקעה נפשה ממנו, איך הוא ידע אתם שואלים? המלכודות יוכיחו. קם ועשה מעשה, עוד באותו הערב כינס את יצורי הבית, את התרנגול הכבש והפרה, עמד על הכיסא כנואם דגול, עצם עיניו וקרא: 'מורי ורבותי' דעו לכם כי היום התרחש בגבולנו מעשה שפל ונאלח, אשר מטיל בסכנה את חיי כולנו, אך בעז"ה נתגייס יחד ונעמוד בפרץ נגד המכשלה הגדולה, זכרו אחי כוחנו באחדותנו!

עכברנו ציפה למחיאות כפיים סוערות, וכשאלו בוששו לבוא פקח את עיניו, וחזה לפניו את חבריו בעלי החיים יושבים משתוממים, כביכול אינם מבינים את גודל האיום הניצב בפניהם.

בשלב זה קמו החיות ממקום מושבם, והשיבו פה אחד: מלכודת זו היא מלכודת עכברים, ומדוע צריכים אנו לצאת לעזרתך, עכבר יקר! אנא הנח לנו, פנו והלכו.

נעצב העכבר, ושב אף הוא אל מחילתו. באותו הערב נשמע קול רעש מהמלכודת, בעלת הבית ניעורה משנתה, ואצה אל זירת האירוע, הרימה את המלכודת, אך שוד ושבר! לא עכבר היה לכוד

יש ערב אחד בשבוע שאסור לכם לפספס

הצטרפו לאלפי צופים המגיעים מכל קצוות הארץ והתחברו לנקודות החשובות ביותר בחייכם שיעור המוסר הגדול בתבל

מפי הקול חוצב הלהבות

הרה"ג דניאל זר שליט"א

רב מקדים הרב ירום סרי שליט"א אב"ד מודיעין עלית בשעה 21:15

בכל יום רביעי בשעה 22:00 ישיבת אור דוד רח' המכבים 108 בני ברק